

технологій. Саме поєднання різноманітних сучасних інструментів (онлайн-маркетинг, реклама, виробничий процес, доставка їжі) сприяє підвищенню лояльності клієнтів, підвищенню конкурентоспроможності та ефективності діяльності закладу.

Перелік використаних джерел:

1. Даниленко О.В, Зоценко Л.М, Братіцел М.Л. Пріоритети розвитку цифрових технологій у ресторанному бізнесі (foodtech) в Україні. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. 2019. № 2. С. 95-101.
2. Кукліна Т. С. Управління якістю обслуговування у закладах ресторанного господарства. *Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України*. 2019. С. 72-75.
3. Сокирник І.В. Формування та реалізація стратегій підприємств ресторанного господарства в умовах цифрової трансформації економіки. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2019. № 3. С. 165-171.
4. Автоматизація ресторану, кафе та магазину на планшеті Poster. URL: <https://joinposter.com/ua>
5. Uber Eats. URL: <https://www.ubereats.com/ru-UA/>

УДК 338.2

Красицький Петро
студент групи ППм-51
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Крамар Ірина
доктор економічних наук
професор кафедри економіки та фінансів
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Petro Krasytyski
Student of group PPM-51
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

Iryna Kramar
Doctor of Science (in Economics)
Professor, Department of Economics and Finance
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

УКРАЇНА В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА UKRAINE UNDER CONDITIONS OF SOCIETY DIGITALIZATION

*«Ключова мета цифровізації України – досягнення цифрової трансформації наявних та створення нових галузей економіки...Такий приріст є можливим лише тоді, коли ідеї, дії, ініціативи та програми, які стосуються цифровізації, будуть інтегровані в національні, регіональні, галузеві стратегії і програми розвитку»
(З монографії Олександра Вишневецького та В'ячеслава Ляшенка
«Цифрова модернізація економіки України як можливість проривного розвитку»)*

У період з серпня по вересень 2019 року Інтернет Асоціацією України було ініційовано проведення дослідження, яке виконане дослідницьким холдингом «Factum Group Ukraine» на тему: «Проникнення інтернету в Україні». Згідно з цим дослідженням, кількість користувачів інтернету зросла від 12% у 2004 році до 71% у 2019 році. З огляду на ці дані,

можна зробити висновок, що з кожним роком кількість користувачів інтернету невідмінно зростає. Це відкриває можливості для ведення бізнесу в мережі, впровадження дистанційного навчання, накопичення інформації та миттєвий обмін нею для науки та освіти, а також нові системи для контролю державних процесів зі сторони користувачів. Варто зазначити, що користувачі все більше надають перевагу використанню різноманітних сервісів як для покупок, оплати комунальних платежів, так і для здобуття освіти та ведення підприємницької діяльності.

Для бізнесу цифровізація є життєво необхідною, оскільки дає можливість розширити ринок збуту. Також, вона спрощує ведення документації та подання звітностей в державні служби, що зменшує затрати часу та мінімізує корупційну складову, підвищує ефективність виробництв, організацію бізнесу та логістики. Цифровізація надає можливість малим та середнім підприємствам створювати нові продукти та швидко виводити їх на ринок нарівні з великими компаніями, шляхом залучення інвестицій на краудфандингових платформах. Цифрова трансформація зумовлює появу нових унікальних систем і процесів, що складають їх нову ціннісну сутність (наприклад, Uber, Airbnb, цифровий банкінг тощо). Не менш важливою є автоматизація бізнес-процесів, що стала можливою завдяки цифровізації, зокрема: управління персоналом, електронний документообіг, планування і відстежування результатів діяльності, бухгалтерський, управлінський облік, податкову і бухгалтерську звітність [1].

Цікавим аспектом цифровізації в галузі освіти та науки є «вільний доступ» до наукових публікацій, що дозволяє усім користувачам інтернету мати можливість ознайомитися із результатами передових наукових досліджень у відповідних сферах. Рух на підтримку «вільного доступу» виник у результаті активних дискусій з даного питання, що велися світовою спільнотою останні 15 років. На сьогодні учасники наукової комунікації відчули необхідність вільного доступу не лише до опублікованих результатів досліджень, а й наукових даних, цитувань, обчислювальної інфраструктури, що стало можливим завдяки цифровізації.

Особливостями цифровізації державного сектору є гнучкість, мобільність, створення нових робочих місць, а саме – «цифрових», заощадження часу на прийняття рішень та виконання завдань, збільшення ефективності шляхом економії бюджетних коштів на процесах державного управління тощо. Окрім того, вона значно збільшує можливість громадян контролювати владу та державу завдяки вільному доступу до інформації. При цьому варто зазначити, що важливим кроком у трансформації сектору державного управління є використання хмарних технологій, основною перевагою яких виступає можливість для державних установ зменшити обсяг інвестицій у побудову власної, часто надлишкової інформаційно-комунікаційної інфраструктури за рахунок оплати лише за її використання відповідно до поточного попиту.

Невід'ємною частиною цифровізації є також технології блокчейн, що забезпечують надзвичайно високий рівень захисту інформації, надаючи змогу створювати децентралізовані та захищені системи. Використання блокчейну у державному секторі допоможе проводити вибори в Україні через мережу, використовуючи е-ідентифікацію, що в свою чергу, збільшить загальну кількість людей, що беруть участь у голосуванні, та зменшить витрати на організацію самого виборчого процесу [2]. Дана практика успішно застосовується в Європі, зокрема, в Естонії, котра стала першою країною світу, де було проведено електронні вибори. Таким чином, впровадження блокчейн є надзвичайно перспективним для України і в майбутньому дасть змогу проводити е-референдуми, е-голосування, е-урядування тощо.

Отже, ефективно використовуючи власний потенціал та можливості, Україна має чимало перспектив у впровадженні цифрових технологій у різних сферах життєдіяльності суспільства, зокрема, бізнесу, освіти та державного сектору управління.

Перелік використаних джерел:

1. Розпорядження КМУ від 17 січня 2018 р. №67-р «Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80>
2. «Цифрова адженда України – 2020 («Цифровий порядок денний – 2020)». ГС «ХАЙ-ТЕК ОФІС УКРАЇНА», 2016. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html>

УДК 334

Маркович Ірина

кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри економіки та фінансів
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м.Тернопіль, Україна

Iryna Markovych

PhD (Economics), Docent
Associate Professor of Economics and Finance Department
Ternopil Ivan Pulujev National Technical University
Ternopil, Ukraine

ЗАКОНОДАВЧІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ LEGISLATIVE BASIS FOR PUBLIC INFORMATION FORMATION AND USE

Інформація, яка формується у вигляді баз «великих» даних, підлягає обробці та використанні набуває все більшого значення як в державному управлінні, так і в підвищенні рівня ефективності функціонування бізнес-структур.

Згідно Закону України «Про доступ до публічної інформації» [1], публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом. Публічна інформація є відкритою, крім випадків, встановлених законом.

У квітні 2015 року Закон України «Про доступ до публічної інформації» [1] був доповнений статтею 101, що містить поняття «публічна інформація у формі відкритих даних». «Публічна інформація у формі відкритих даних – це публічна інформація у форматі, що дозволяє її автоматизовану обробку електронними засобами, вільний та безоплатний доступ до неї, а також її подальше використання. Розпорядники інформації зобов'язані надавати публічну інформацію у формі відкритих даних на запит, оприлюднювати і регулярно оновлювати її на єдиному державному вебпорталі відкритих даних та на своїх веб-сайтах».

Основними джерелами публічної інформації є наступні:

- реєстри, які формуються на надаються користувачам державними структурами;
- реєстри, які формуються бізнес-структурами, приватними особами;
- інформаційно-аналітичні ресурси;
- інші.

Із використанням публічної інформації в роботі можна досягти високого рівня статистичної та аналітичної достовірності, що поєднується із мінімізацією витрат на збір базису досліджень. Важливим залишається питання повноти, адекватності та правдивості тієї інформації, яка все частіше з'являється у відкритому доступі.